

Мақомоти ҳудудии андоз

“Дар бораи низоми имтиёзноки андозбандии
фаъолияти парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва
истехсоли хӯроки омехтаи парранда ва чорво”

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мақсади татбиқи дурусти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20.06.2019, №1620 “Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон”, чунин дастур медиҳад.

Қонуни мазкур аз санаи нашри расмӣ (26.06.2019) мавриди амал қарор дода шудааст.

Дар асоси Қонуни мазкур ба қисми 4 моддаи 169 ва боби 47¹ Кодекси андоз тағйироту иловаҳо ворид карда шуданд, ки тибқи он субъектҳои хоҷагидорӣ дар соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истеҳсоли хӯроки омехтаи парранда ва чорво ба муҳлати 6 сол аз пардохти андозҳои зерин озод мебошанд:

- а) Андоз аз ғоида (андози низоми содакардашуда);
- б) Андоз аз арзиши иловашуда;
- в) Андоз аз истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард;
- г) Андоз аз объектҳои ғайриманқул;
- д) Андози замин.

Санаи оғози тadbиқи имтиёзҳои андозии мазкур барои корхонаҳои амалкунанда аз рӯзи амали Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21.02.2018, №1511 ва барои дигар субъектҳои пас аз интишори расмии қонуни мазкур аз санаи оғози фаъолият доништа мешавад. Барои соҳибкорони инфиродӣ бошад, санаи оғози тadbиқи чунин имтиёзҳо аз рӯзи амали Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20.06.2019, №1620 ва барои дигар соҳибкорони инфиродии пас аз интишори расмии қонуни мазкур фаъолияткунанда аз санаи оғози фаъолият, эътироф карда мешавад.

Ҳамчунин, тибқи сарҳати 18 қисми 4 моддаи 169 Кодекси андоз воридоти технологияву таҷҳизот ва мавод барои таъминоти соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва (ё) воридоти молҳо бевосита барои эҳтиёҷоти ҳуди субъектҳои хоҷагидор дар соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истеҳсоли хӯроки

омехтаи паранда ва чорво аз пардохти андоз аз арзиши иловашуда озод мебошад.

Тибқи тағйироти ба моддаҳои 169 ва 313¹ Кодекси андоз воридшуда, минбаъд имтиёзҳои дар боло қайдшуда дар баробари корхонаҳо, инчунин ба соҳибкорони инфиродии тибқи шаҳодатнома Ҷаъолиятқунанда ва хоҷагиҳои деҳқонӣ низ, ки ба Ҷаъолияти парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истехсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво машғул мебошанд, татбиқи мегардад.

Бояд қайд намуд, ки дар ҳолати таҳвил намудани чунин молҳои воридотӣ ба бозори дохилии кишвар, чунин амалиёт бо андоз аз арзиши иловашуда, боҷи гумрукӣ ва дигар андозҳо бо тартиби умумии муқаррарнамудаи кодексҳои андоз ва гумрук андозбандӣ карда мешаванд. Яъне, имтиёзи андоз аз арзиши иловашуда дар он ҳолат татбиқи мегардад, ки воридоти технологияву таҷҳизот ва маводҳо танҳо барои таъминоти соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва эҳтиёҷоти ҳуди субъектҳои хоҷагидори соҳаҳои мазкур истифода карда шавад.

Бо назардошти муқаррароти моддаи 313¹ ва бо мақсади назорати минбаъдаи молҳои воридоти барои эҳтиёҷоти субъектҳои хоҷагидорӣ дар соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истехсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво, мақомоти андозро зарур аст, ки ҳар семоҳа аз онҳо маълумот оид ба эҳтиёҷоти молҳои дар ҷараёни Ҷаъолияти мазкур истифодашавандаро (аз ҷумла, маълумот оид ба хӯроки омехтаи паранда ва чорво)-ро талаб намоянд. Илова бар ин, бо мақсади мутобиқат намудани воридоти технологияву таҷҳизот бо иқтисорӣ истехсолии соҳаи Ҷаъолият минбаъд мақомоти андозро зарур аст, ки иқтисори истехсолии Ҷаъолияти ҳар як субъекти соҳибкорро дар ин соҳа мавриди назорати доимӣ қарор медиҳад.

Ба инобат гирифта шавад, ки агар аз ҷониби субъектҳои хоҷагидор дар баробари Ҷаъолияти парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истехсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво, инчунин дигар намудҳои Ҷаъолиятҳо анҷом дода шаванд, чунин субъектҳои хоҷагидор вазифадоранд тибқи муқаррароти моддаи 49 Кодекси андоз баҳисобгирии ҷудоғонаи объектҳои андозбандӣ ва объектҳои бо андозбандӣ алоқамандро, пеш баранд. Имтиёзҳои дар боло қайдшуда танҳо ба Ҷаъолияти парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истехсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво татбиқи мегардад. Яъне, дигар амалиётҳои субъектҳои хоҷагидор, ки ба Ҷаъолияти мазкур алоқамандӣ надорад, тибқи тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андоз андозбандӣ мегардад.

Мисоли 1. ҚДММ “А” (соҳибкори инфиродии тибқи шаҳодатнома Ҷаъолиятқунанда ё хоҷагии деҳқонӣ) дар баробари Ҷаъолияти парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истехсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво, инчунин ба дигар намудҳои Ҷаъолият машғул мебошад. Дар ин ҳолат, барои мақсадҳои татбиқи имтиёзҳои андозӣ ҚДММ “А” вазифадор аст, тибқи талаботи моддаи 49 Кодекси андоз ҳисобкуниҳоро аз рӯи ҳар намуди Ҷаъолият дар алоҳидагӣ (ҷудоғона) пеш барад. ҚДММ “А” уҳдадор аст, ки аз даромадҳои аз ҳисоби дигар намудҳои Ҷаъолият бадастомада андозҳои дахлдорро (бо низоми содакардашуда ё умумӣ) тибқи талаботи Кодекси андоз ҳисоб ва пардохт намояд. Ҳамчунин Қамбият уҳдадор аст, ки тамоми даромаду хароҷоте, ки ба намуди муайяни Ҷаъолият мансуб доништа шудаанд,

бояд бо ҳуччатҳои дахлдори баҳисобгирӣ тасдиқ карда, дар муҳосибот онро мутобиқ ба талаботи моддаи 66 Кодекси андоз нигоҳ дорад.

Мисоли 2. ҚДММ “Б” (соҳибкори инфиродии тибқи шаҳодатнома фаъолияткунанда ё хоҷагии деҳқонӣ) ба фаъолияти парандапарварӣ (моҳипарварӣ, истеҳсоли хӯроки омӯхтаи паранда ва чорво) машғул буда, соҳиби объекти ғайриманқули масоҳати умумиаш 300 м² воқеъ дар ноҳияи Рудакӣ ба ҳисоб рафта, Чамъият мустақиман 200 м² онро ба фаъолияти парандапарварӣ, боқимонда 100 м² объекти ғайриманқулро ба дигар намуди фаъолият истифода мебарад. Дар ин ҳолат, Чамъият аз пардохти андоз аз объектҳои ғайриманқул аз рӯи масоҳати 200 м² озод буда, аз ҳисоби 100 м² уҳдадор аст, ки тибқи талаботи Кодекси андоз пардохти андоз аз объектҳои ғайриманқулро ба бучети дахлдор таъмин намояд.

Дигар субъектҳои, ки бо субъектҳои хоҷагидори соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истеҳсолкунандаи хӯроки омехтаи паранда ва чорво ҳамкори менамоянд (аз ҷумла муассисони ҷунин корхонаҳо) аз пардохти уҳдадориҳои андозӣ (суди саҳмия) озод намебошанд.

Мисоли 3. ҚДММ “В” (соҳибкори инфиродии тибқи шаҳодатнома фаъолияткунанда ё хоҷагии деҳқонӣ) барои пешбурди фаъолияти соҳибкории худ 500 м² объектҳои ғайриманқулро аз ҚДММ “Б” (ё шахси воқеӣ) ба иҷора гирифтааст. Дар ин ҳолат, гарчанде ҚДММ “В” ҳамчун субъекти хоҷагидорӣ соҳаи парандапарварӣ аз пардохти андоз аз объектҳои ғайриманқул озод бошад ҳам, ҚДММ “Б” ҳамчун соҳибмулк ва иҷорараҳбар мутобик ба муқаррароти Кодекси андоз уҳдадор аст, ки аз рӯи 500 м² ба иҷора додашуда андоз аз объектҳои ғайриманқулро ҳисоб ва ба бучет пардохт намояд (ҷунин тартиб нисбати андоз аз замини барои ҷунин фаъолият истифодашаванда низ татбиқ мегардад). Айнан ҳамин тавр муассиси ҚДММ “В” аз супоридани андоз аз суди саҳмия озод намебошад.

Новобаста аз он, ки субъектҳои хоҷагидори соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истеҳсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво дар низоми имтиёзноки андозбандӣ фаъолият менамоянд, онҳо уҳдадоранд тибқи муқаррароти моддаҳои 50 ва 51 Кодекси андоз ба мақомоти андози маҳали баҳисобгирӣ эъломияҳои андоз ва ҳисоботи тавозуни муҳосибиро пешниҳод намоянд. Дар акси ҳол мақомоти андоз ҳуқуқ дорад, тибқи талаботи моддаҳои 599 ва 601 Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмури чораҳои маъмури андешад.

Дар баробари ин, барои субъектҳои, ки имтиёзҳои дар моддаи 313¹ Кодекси андоз пешбини шуда татбиқ мегарданд, муҳлати даъво инҷунин муҳлати нигоҳдории ҳуччатҳои баҳисобгирӣ ва ҳисоботи андоз, мутобиқи моддаи 66 Кодекси андоз ба муҳлати 6 сол дароз карда мешаванд.

Бо назардошти гуфтаҳои боло, сардорони мақомоти ҳудудии андоз вазифадор карда мешавад, ки тамоми кормандони андозро бо мактуби дастурии мазкур шинос карда, бо мақсади дуруст татбиқ намудани имтиёзҳои пешбининамудаи моддаи 313¹ Кодекси андоз ба субъектҳои хоҷагидорӣ дар соҳаҳои парандапарварӣ, моҳипарварӣ ва истеҳсоли хӯроки омехтаи паранда ва чорво мунтазам корҳои фаҳмондадиҳӣ гузаронида, аз натиҷаи он ба Кумитаи андоз ҳар се моҳ ахборот пешниҳод намояд.

Мактуби тавзеҳотии Кумитаи андоз аз 25.06.2019, №9862/9.1 “Дар бораи низоми имтиёзноки андозбандӣ барои корхонаҳои парандапарварӣ ва

корхонаҳои истеҳсолкунандаи хӯроки омехтаи паранда ва чорво” безътибор дониста мешавад.

Замима Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20.06.2019, №1620 “Дар бораи ворид намудани тағйирот бо Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар ҳаҷми 1 (як) ҷарраф.

Раис

Н. Давлатзода